

ORJUNA

NACIONALISTIČNI ORGAN.

NAROČNINA: za Jugoslavijo: za tri mesece 12.— Din.;
za celo leto 48.— Din.; za inozemstvo je dodati poštino.
Oglaš po ceniku. — Posamezna številka stane 1 Din.

IZHAJA VSAKO NEDELJO!

REDAKCIJA IN ADMINISTRACIJA: Arena Narod. doma.
Rokopisi se ne vračajo. — Anonimni dopisi se ne sprejemajo.
POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI!

Ivan Endlicher.

Če solnce ni, odkod to hrepenenje,
ki v srcih burno nam kipi in vre,
odkud v očeh mladini to žarenje,
ki dvom in vse pomisleke zatro?
O, solnce jo, jo, ker ga slutimo,
ker ga v globini duše čutimo!

Oton Zupančič.

Proroške besede pesnika so šle mimo ušes starcev in niso prodrle v njih duše in srca, mladina pa je instinktivno začutila njih globoki pomen, od besede do besede jih je vzela kot resnico čistega evangelija, kot napoved bližajoče se zarije svobode. Nepokvarjena srca in čiste duše naše mlade generacije so željno srkale osvežujoči duh te napovedi in med temi najmlajšimi se je porodila ideja jugoslovanskega ujedinjenja.

Sprva samo sproščeno hopenje, neutešna želja mladih src po svobodi, po solncu in sreči, je ta ideja začela dobivati realne in konkretne oblike, bržko so zabobneli topovi srbskih osvobodilcev na Kosovu in Kumanovem, na Jedrenju in na Ovčjem polju. Z juga je zavel val osvobodilne naše in občutna resonanca tla v vsem našem ljudstvu, mladina pa je imperativno silila na pot, ki drži preko persekucij, ječ, bojnih poljan in smrti v svobodo.

Vse faze te poti so prehodili naši »Preporodovci«, Cinični in skeptični zasmeh mladih in starih starcev so izkušali agitatorji in apostoli novega evangelija, prišli so zgoraj v konflikt z režimom, njih strašne grehe je obravnavalo sodišče, presegali so svoje mlade dneve v ječah, umirali in umrli so med vlažnimi zidovi in na grmečih bojnih poljanah. Prehodili so vso, v vekovih predpisano pot borcev za idejo, izpili so kelih trpljenja do poslednje kaplje, v ječi in kot komite so započeli oporoko naslednikom s svojim življenjem in s srčno svojo krvjo.

Dali so sijajen primer starcem in čas je, da ti uvidijo, da s svojim rob-skim čustvovanjem ne sodijo na čelo naroda, ki je skozi muke in kri dospel na solnce. Obrnite pregovor, starci, poklonite se mladini, bila je modrejša od vas, poklonite se nam mladim zaneženjakom, njih za-slug je, da je zlato solnce svobode posijalo na vaše sive glave in stajalo ledene sponke robstva z vaših duš. Vsaj enkrat, vsaj to pot, naj ču-tijo starci hvaležnost do mladine!

Orjuna s ponosom lahko ugotovi dejstvo, da je bil ta mladi dijak, čigar oko je ugasil za vedno v tem-nicah ponemčenega Gradca, njen idejni predhodnik. Bil je integralen Jugoslovčan, bil je tedaj to, kar se nam očita dan na dan, bil je to, kar hočejo naši nasprotniki, da bi nam postalo psovka in poroga. Drugi predhodnik našega pokreta je bil Avgust Jenko, verni drug Endlicherja, tih, resen in energičen mla-denik, ki je na svojem potu šel tako dosledno do skrajnosti, da je s svojo krvjo kot srbski komita posvetil svojo in našo idejo in zanj žrtvo-val življenje kot pravi borec z orož-jem v roki. Ostali udeleženci tega pokreta, ki so trpeli po ječah, inter-nacijah in vojaških formacijah kot politični osumljeni, so skoro vsi na-ši člani in somišljeniki. To dejstvo nam je hrbtenica, moralni raison d'être, pa naj nasprotniki še tako luto zatrujejo, da je naše gibanje brez ideje, brez smernic in brez tra-dicije!

Naše gibanje je mlado, pa je nje-gova tradicija vse to, kar se je zgo-dilo lepega in sijajnega, odkar smo postali zopet subjekt v svojem last-nem življenju. »Preporodovcem« gre zasluga, da so uvedli v naše jav-no življenje gosposvetsko tradicijo, jo združili z vidovdanskimi in jima do-

dali svoje lastno trpljenje, ki nam je sveta tradicija, kajti ž njo je sloven-sko plemo nehalo biti pasiven ob-jekt v zgodovini in je postalo tvorni subjekt. Druge tradicije, druge zgo-dovine mi Slovenci nimamo, pa naj domišljavost naših nasprotnikov še tako poudarja kaj drugega.

»Preporodovci« so bili to, kar se danes imenuje integralni Jugoslova-ni. Ni separatizem, da so obudili v življenje Gosposveto, saj jim je bila Gosposveta istotako naša kakor Vi-dovdan zelo razumljiva je, da so kot sinovi te zemlje najprej obujali tradicijo našega ljudstva, toda ved-no so poudarjali edinstvo in tesno skupnost vseh treh plemen. Saj sta poleg Jenka započela svoje Jugo-slovanstvo s krvjo tudi muslimana Hasan Rebac in Mustafa Lelič.

Ugotavljamo to in izjavljamo, da bomo kot vršilci oporoke naših prednikov vedno in povsod vs-trajali na braniku za jugoslovansko narodno edinstvo.

Čast in slava padlim »Preporo-dovcem«, hvala tistim, ki so v ječah trpeli za veliko idejo, in boj njim, ki so bili njih nasprotniki!

RADIVOJ REHAR:

Naš pokret in kmetje.

Kmet, poljedelec, je tisti faktor, ki tvori ogromno večino našega ju-goslovanskega naroda in na kate-rem stoji pravzaprav naša država, žalostno pa je, da se ravno o tem tako važnem faktorju vodi na me-rodajnem mestu vse premalo raču-na. Naše kmečko ljudstvo pozna gospoda, osebito strankarska, samo za časa volitev. Takrat prihaja v naše vasi in troši na debelo vse mo-góče obljube, ko pa so volitve kon-čane, je končana tudi skrb za kmeč-ko ljudstvo, skrb za deželo. Kljub temu pa so naši kmetje še tako la-hkoverni, da se dajo vedno znova preslepiti. Posebno pri nas v Slo-veniji je v tem oziru stanje narav-nost obupno. Potom zlorabljanja ve-re so razni klerikalni demagogi do-cela zaslužili naše kmečko ljud-stvo, tako da ob vsakih volitvah znova voli klerikalne poslance, če-prav ti ne storijo zanj ničesar in ni-koli ne bodo storili ničesar, ker jim ni do tega, da bi izboljšali kmečko stanje, ampak samo da to stanje še poslabšajo da imajo potem več sredstev za hujškanje in za agita-cijo. V naši državi bi se dala razna kmetijska vprašanja hitro in ugod-no rešiti, samo ko bi oni, katere kmetje volijo v narodno skupščino, to hoteli. Toda oni nečejo! Mesto da bi reševali razna kmetijska vprašanja, se pripravajo v parlamen-tu radi jalovega problema, kako naj bo urejena naša država, ali naj ima samo eno vladno in en parlament, ali naj ima kar štiri vlade in štiri par-lamente. Štiri cela leta se pripravajo poslanci v narodni skupščini samo radi tega, med tem pa propada naša dežela, trpi naše kmečko ljudstvo.

Človeku, ki premišlja o tem, kako je bilo mogoče klerikalcem nahujskati naše kmečko ljudstvo proti edinstveno urejeni državi, ni-kakor ne gre v glavo, da to naše kmečko ljudstvo še do danes ni uvidelo čemu se pravzaprav kleri-kalci tako bore za avtonomijo Slo-venije, za poseben slovenski parla-ment in za posebno slovensko vla-do, ko bi pomenila uresničitev tega načrta zopet ogromno povišanje davkov? Danes imamo en parla-ment in eno vladno, pa še v tem parla-mentu ne delajo poslanci drugega nego to, da se med seboj pripravajo in še ta vlada ne dela drugega ka-kor da uprizarja neprestane krize. Pomislite pa, kaj bi bilo, če bi imeli

v naši državi štiri parlamente in štiri vlade, kakor to hočejo kleri-kalci! Mesto v enem bi se potem pripravili v štirih parlamentih in me-sto v eni vladi bi bila neprestana kriza v štirih vladah. Imeli bi štiri-krat toliko poslancev in štirikrat to-liko ministrov kakor danes. Stroški za te parlamente in vlade bi bili se-veda štirikrat večji in kdo bi te stroške plačeval — oni, ki tvori ve-čino našega naroda, to so kmetje, koristi pa bi od tega ne imeli prav nobene. In vendar so naši kmetje volili pri zadnjih volitvah poslance, ki jim hočejo naprtili taka ogromna nova bremena.

Tako bi izgledala ona slovenska »avtonomija«, za katero se bore kleri-kalci: zakaj se bore zanj, pa je jasno že vsakemu političnemu otro-ku, samo našemu ljudstvu na deželi ne. Klerikalni voditelji bi imeli radi poleg osrednjega parlamenta tudi še poseben slovenski parlament v Ljubljani, zato da bi jih lahko še več vlekle poslanske dijete, imeli bi radi poleg osrednjega ministrstva v Beogradu še posebno slovensko mi-nistrstvo v Ljubljani, zato da bi več njihovih voditeljev sedelo na mi-nistrskih stolčkih. To je edini vzrok, da se klerikalci bore za »avtonomi-jo«. Naše podeželsko ljudstvo pa te-ga ne uvidi, ono verjame raznim klerikalnim voditeljem, da mu, če pride »avtonomija«, ne bo treba plačevati davkov, da ne bo treba pošiljati sinov k vojakom itd. Koli-ko časa bo še verjelo? Dokler ne bo Orjuna temu našemu kmečkemu ljudstvu odprla oči.

Klerikalci danes dobro vedo, kaj pomenja naš pokret, oni vedo, da smo jim samo mi resno nevarni, da jih samo mi lahko razkrinkamo, zato pa nas v svojem časopisju tako be-sno napadajo, zato nas slikajo temu kmečkemu ljudstvu kot barabe, div-jake, razbojnike ter ga hujskajo na nas in pozivajo, naj nas pobijejo s krampi in motikami. In marsikateri kmet verjame tem lažem in se fak-tično bori proti nam, ne da bi vedel, da se s tem bori proti samemu sebi in proti svojim lastnim interesom. Toda pravica in resnica zmaga vse-lej, ker mora zmagati, zato bo zma-gala tudi sedaj. Orjuna stopa krepko tudi med kmečko ljudstvo na deželi, toda ne z lažjo, z varanjem in s huj-skanjem, ampak z resnim delom, s prebujanjem in poučevanjem. Naše kmečke legije se množe od dne do dne in se bodo še množile. Vse huj-skanje in varanje klerikalcev in njihovega časopisja ne bo pomagalo ničesar.

Kakor klerikalci v Sloveniji, tako vara Radić kmečko ljudstvo na Hr-vatskem, a v zadnjem času pričanja s svojim zastupiteljskim delom tudi v Sloveniji. Tudi on obljublja kmetom raj če bodo šli za njim, v resnici pa je ravno on tisti, ki je največ škodoval kmetu. Ustanovi-tev samostojne kmetijske stranke v Sloveniji in zemljoradniške stranke v Srbiji je bila za jugoslovanskega kmeta velika pridobitev in združeni z Radićev stranko bi bili kmečki poslanci lahko ugodno in srečno rešili vsa kmetijska, pa tudi splošna politična in državna vprašanja. To-da ravno Radić, ki ima vedno na jeziku »seljaško pitanje«, je bil tisti, ki jo to onemogočil, ki je razbil snu-jočo se enotno državno kmečko fronto. Kakor našim klerikalcem, tako tudi Radiću ni do kmetov. Kmetje so tem politikom samo gnoj, s katerim gnoje svoje strankarske njive, da jim prinašajo čimveč ose-bne in strankarske koristi. S svojo demagogijo so ustvarili v naši mladi državi ki bi bila lahko vzor vsem drugim, razmere, ki so neznosne, in

ki tlačijo vse stanovce, a v veliki me-ri ravno kmečki stan. Položaja, v katerem se nahajamo danes, ni mo-góče spremeniti brez hitre in ener-gične akcije. Ako hočemo ozdraviti naše bolno državno telo, moramo iz-vesti naglo operacijo, pri tem pa je potrebno vzajemno sodelovanje vseh stanov, predvsem pa še kmeč-kega. Zato je sveta naloga vsakega kmeta-orjunaša, da širi med svojimi tovariši našo rešilno misel, da po-učuje zaslepljene in tako doprine-se svoj del do prebujanja in odrešnja naše dežele, našega kmečkega ljud-stva. Kakor so delavske Orjune ti-ste, ki rešujejo delavstvo lažne in-ternacionalne in raznih izkoriščeval-cev tako morajo biti kmečke Or-june tiste, ki bodo osvobodile naše-ga kmeta klerikalnega suženjstva ter ga povedle v boljšo bodočnost. Zato pa je potrebno, da se v vsaki vasi osnuje Orjuna. Živel kmečki borci v naših vrstah! Živele kmeč-ke Orjune!

JOV. M. SILOBRČIČ:

Kdo hoče državo v državi.

Če zasledujemo zadnje dni pisa-nje nam nasprotnih listov, opazimo, da nas napadajo, češ, da smo »dr-žava v državi«.

List, ki ni s svojim pisanjem prav nič pripomogel k ureditvi na-ših političnih razmer, temveč jih s svojim skrajnim defetizmom po-slabšal, piše v eni zadnjih številc celó da smo »republika v državi«. Zagrebška »Slobodna Tribuna« pri-naša vest naše »Zagrebske Orjune« o prihodu predsednika našega Di-rektora dr. M. Korolija v Zagreb, ki je ob tej priliki odlikoval dva ju-naška četnika zagrebske akcije. To imenuje čin suverenosti in ker je dr. Korolija predsednik, potem je on po njenem mnenju predsednik republike, a Orjuna »republika v državi«. Ponožnoma točno po nje-nem tribunaškem rezoniranju, samo da mnogo ne hasne, temveč kaže njeno goloto in jezo brez moči. Po-temtakem bi bila vsaka organizaci-ja, ki na ta ali oni način odlikuje svoje člane, »republika v državi«.

Omenjamo to samo mimogrede, kakšne namene pa imajo časopisi, katerim smo še več kot trn v peti, je pa kaj lahko razvidno. Nikoli pa ni mogla obstojati država v državi in ne more obstojati niti danes, še manj pa v naši Jugoslaviji. Nobena država ni dovolila ustvarjanja drža-ve v državi. Tudi Jugoslavija ne sme tega dovoliti. Ker smo pa mi Orjunaši po njihovem pisanju ta druga država, potem bi nas morala državna oblast razpustiti in razgna-ti jugoslovanske nacionaliste.

Oj, kakšno veselje bi zavladalo po Jugoslaviji. Zvonovi bi nabijali po vsej Sloveniji, tamburice bi brenkale po Hrvaškem in hodže bi klicali na minareti po Bosni — se-paratizem bi slavil velik praznik. Tedaj bi se mogla svobodno rušiti naša država, a ne samo na papirju, temveč dejanski.

Ali kdor to misli, se vara! Vsi ti morajo vedeti, da če bi tudi drža-va oblast ugodila njihovi želji in razpustila našo organizacijo, da bi mi postali isti trenutek še močnejši nego smo sedaj in bi stali še pazlji-vejša na straži za obrambo naše dr-žave in kraljevine.

Vsakemu je znano, da tvorijo nacionalna država njeni državljani, v splošnem, da tvori tako državo narod, čigar življenje daje od po-stanka pa do danes, le eno edin-stveno nacijo. Tudi ve vsak, da imamo v naši edinstveni državi le

eno, edinstveno jugoslovensko na-cijo. Zato imamo tudi le eno državo. Da bi bile dve ali tri države, bi mo-rale biti tudi dve ali tri nacije, a teh ni!

To je eno. Drugo je pa to, da nismo mi n'koli mislili niti delati in ne mislimo niti delamo na to, da po-stanemo država v državi. Dobro vemo, da smo pravi predstavniki jugoslovanske nacije, pravi pre-dstavniki jugoslovanskega naroda in da smo mi nosilci prave državne misli.

Oni vedo prav dobro, kako nek-do drug, ki jim je prav blizu, misli in dela na ustvaritvi neke države v mejah naše države. Oni dobro ve-do, kako in kaj mislimo mi o raznih Radićevih »republikanskih banovi-nah«, Koroševih in Spahovih »av-tonomijah« in »federalizacijah«. Ta gospoda hoče prav za prav državo v državi, a ne mi!

Dobro jim je znano, da bodedo mi take »države« uničili in zrušili že v sami nameri in da se morejo upostaviti te edinole na papirju. Tako morejo Radić, Korošec in Spa-ho ustvarjati na papirju razne »re-publike« v monarhiji, a v resnici nikoli, Jugoslovanska državna ob-last in jugoslovanski nacionalisti jim ne bodo dopustili tega nikoli. Mi bi jim tega niti ne rekli, ker smo jim dali že davno razumeti in so tudi sami spoznali, da so te njihove dr-žave v državi samo utopije in da bode edinstvena jugoslovenska dr-žava ostala v bodočnosti ravno ta-ka kakršna je danes!

Zelo jih to peče! Oni danes do-bro vedo, da je Orjuna v tej državi faktor, preko katerega se ne more iti, a kaj šele rešavati vprašanja, ki zasekajo globoke rane v našo drža-vo. Danes se mora slišati, kaj misli in kaj hoče Orjuna. A to jih peče! Oni se morajo umikati v ozadje, a namesto njih, ki ne marajo te kra-ljevine pojavljajo se jugoslovanski nacionalisti, ki so pripravljeni dati vse za to državo in ki bodo znali voditi narod in državo do izpolnje-nja njene prave veličine. Strah je prišel do mozga njihovih kosti in oni se zdravijo z vsemi mogočimi zdravili, da bi nas mogli onemogo-čiti. Ali kasno je, prekasno!

Mi nismo več samo male grupi-ce idealnih ljudi, lokalizirane na eno mesto ali pokrajino, mi smo danes močna, borbena organizacija ki ni in ne bo imela pardona za one, ka-teri bi hoteli rušiti to, kar je bilo pridobljeno s krvjo. Mi smo danes bojna organizacija, vseh idealnih dr-žavljancev, vseh dobrih Jugoslova-nov ki je napovedala nekompro-misni boj vsem sovražnikom naše kraljevine.

Narod le država! Jugoslovanski nacionalisti imajo največjo pravico govoriti v imenu naroda. Ta pravi-ca nam pripada, dal nam to je narod sam, ki se je bori za svobodo in ujedinjenje od tedaj, ko se je naseli na Balkan; to pravico so nam dali vsi oni, ki so do sedaj pomirili za upo-stavlitev te kraljevine, to pravico nam je dala naša jugoslovanska na-cija.

In v imenu te pravice naj vedo vsi ti, da se mi ne bodedo bali ni-česar, če bi prišel v nevarnost ob-stanek naše kraljevine in v slučaju, da bi se državna oblast pokazala neodločna napram protidržavnim elementom.

Orjuna je ravno ona, ki ne trpi države v državi in ki hoče veliko, edinstveno in močno jugoslovensko državo.

Naročajte „ORJUNA“!

Naš nastop v Ptuj.

Po razpustu nemških bojnih organizacij na nekdanjem spodnještarskem ozemlju, so se nemški hujšakci zatekli v razna kulturna in strokovna društva ter nadaljujejo pod temi na videz nedolžnimi firmami svoje razkrojvalno in zastrupljeno delo. Znano je n. pr. kak duh veje v onih požarnih brambah, ki so še danes izključna domena Nemcev, glavna gnezda protijugoslovenskega rovarjenja pa so takozvani »Männergesangsvereine«. V teh društvih, ki bi morala gojiti samo petje, se zbira v resnici vse, kar je proti nam in proti naši državi. Pevske vaje teh društev so pravi politični sestanki, na katerih se kujejo načrti za nadaljno protijugoslovensko delovanje. Posebno razvita sta v tem oziru mariborski in ptujski »Männergesangsvereine«. Pangermanske prireditve mariborskega društva je preprečila naša mariborska Orjuna, zato pa so hoteli prenesti center svojega delovanja v Ptuj, kjer so za soboto 19. t. m. napovedali proslavo 60letnice obstoja tamkajšnjega »Männergesangsvereina«. Naše organizacije v Mariboru, Ptuj in v bližnji okolici, so skrbno zasledovale nemške priprave za to proslavo ter pravočasno opazile, da hočejo pod jubilejno firmo kulturnega društva prirediti Nemci v resnici politično prireditev. Zato so že več dni pred prireditvijo opozorile ptujsko okrajno glavarstvo na to delstvo ter zahtevale, da se proslava enostavno preneha, ali pa vsaj kontrolira po organih, oblasti in po delegatih Orjune. Okrajno glavarstvo je obljubljalo, storilo pa ni seveda ničesar. V petek 18. t. m. so naenkrat prepravili slovenski Ptuj popolnoma nemški lepaki in letaki, ki so vabili na nemško izzivalno veselico. Poleg koncerta, na katerem so hoteli peti tudi neko »heilovsko« pesem, so imeli na sporedu tudi politično konferenco in političen banket. Povabili so v ta namen v Ptuj tudi svoje poslanece ter glavne nemške in nemčurske voditelje iz Maribora, Celja in iz drugih nemških krajev ter celo svoje brate iz Avstrije. Tega pa Orjuna ni mogla mirno trpeti.

Predsedstvo ptujske Orjune je zahtevalo v petek ponovno odstranitev samonemških lepakov in letakov ter črtanje vseh onih točk sporeda, ki niso samo kulturne. Okrajno glavarstvo je zahtevi ugodilo samo deloma to je, dalo je odstraniti lepake in letake, sicer pa ni storilo ničesar. Vsled tega je Orjuna sklenila poslužiti se pravice, navedene v drugi točki statuta ter preprečiti nemško izzivanje. Na večer 19. t. m. so bile odposlane v Ptuj akcijske čete nekaterih naših bližnjih organizacij, skupno okrog 150 mož. Čete so priredile po ptujskih ulicah vzorno manifestacijo za narodno in državno misel ter se potem napotile pred sekvestrirani »Deutsches Haus«, v katerem se je vršila nemška proslava. Naši delegati so zahtevali, da se jih pusti v dvorano kot kontrolo čemur pa se je okrajni glavar sprva uprl, je pa na energično zahtevo dovolil deseterici naših članov vstop. Ti so šli v dvorano,

predložili pri oblasti protest, pregledali spored in črtali one točke, ki niso odgovarjale interesom in časti našega naroda in naše države. Ker je bil skróten program med tem izčrpan, so naši delegati zahtevali, da se udeleženci razidejo. Okrajni glavar na to zopet ni hotel pristati, ampak je vztrajal na tem, da naj se Nemci dalje zabavajo, ker imajo dovoljenje do 1 ure. Da bi še bolje omogočil Nemcem blatiati naš narodni čut, je pozval pred poslopje orožništvo, katero je imel pripravljeno v bližnjih ulicah. Orožništvo se je obnašalo sprva jako surovo, nastavilo proti našim četam bajonete ter jih tudi grdilo in se je le železni disciplini naših ljudi zahvaliti, da ni prišlo do dogodkov, ki bi bili lahko dalekosežni. Moč naših discipliniranih sil pa je končno zmagala in Nemci so se morali raziti, ne da bi odpeli zadnje izzivalne pesmi in ne da bi imeli banket. Pri izpraznjevanju poslopja so se naše čete zadržale disciplinirano in ni razen vzklikov sploh prišlo do kakih incidentov. Nemci, ki so sicer v Ptuj skrajno predrzni, so tokrat odhajali mimo naših čet poparjeni in pohlevni. Poslancu dr. Schauerju je pri odhodu na cesti baje priletel v glavo kamen, vsled česar se je onesvestil. Kamna pa ni zagnal nihče naših, ampak je bil nasprotno vržen na naše čete, je pa izgrešil cilj in zadel dr. Schauerja.

Do manjših kontraverz je prišlo pri odhodu naših čet na kolodvor, kjer so zunanji gostje pri pogledu na naše ljudi zbežali in se niso odpeljali. Iz Maribora so se udeležili »Männergesangsvereine« proslave trgovec Sorko na Vodnikovem trgu, trgovec Ošlag na Aleksandrovi cesti, trgovec Platzler v Gosposki ulici, agent Sachs, dr. Orosel, dr. Kieser, dr. Brandstätter, dr. Jettmar in bivši kapelnik železničarske godbe Schönher, večinoma torej sami renegati, katere toplo priporočamo naši javnosti. S tem svojim nastopom v Ptuj smo pokazali, da ne bomo nikdar in nikjer trpeli nemškega izzivanja, pa naj se vrši pod to ali ono firmo. Časi nemške prepotence so minili. Vemo, da bodo Nemci sedaj jadikovali in lagali, češ, onemogočili so nam »kulturno« prireditev, toda spomnimo naj se, da jim mi ničesar ne jemljemo, ampak samo vračamo ono, kar počenjajo oni na našem slovenskem Koroškem in ono, kar so sami nekoč počenjali nad nami tudi v Ptuj. Nismo se pozabili kako so pretepli in opljuvali naše ljudi na zborovanju Ciril-Metodove družbe nismo pozabili Lumparij zloglasnega Ornigga, Linhartit. itd. Ptuj je danes naš, jugoslovanski, zato v tem našem Ptuju ne bomo nikdar več trpeli nemškega izzivanja. Ptujskim Nemcem je zadnje čase zopet rastle greben, mislili so, da ni sile, ki bi jim mogla pristriči pangermanske peruti. V soboto so se prepirali da je Orjuna, zvesta čuvarica naših nacionalnih in državnih pridobitev, močnejša nego so mislili in da se s to Orjuno ni šaliti. Upamo, da si bodo dobro zapomnili sobotno lekcijo in se po njej ravnali. Naša kontrola bo visela nad njimi kot Damoklejev meč!

Naši grobovi.

Orjuna objokuje ta teden izgubo treh mladih članov, kojih življenje se je v zornih dnevih mladosti končalo na skrajno tragičen način.

Dne 23. t. m. smo položili k večnemu počitku tovariša Ivana Zamljena, ki je kot žrtev avtomobilske nesreče sredi veselja prekipelavice mladosti zapustil naše vrste in se preselil v večnost. Bil je dober tovariš, blagega značaja, njegovo pretrgano smrt objokujemo in čutimo globoko sočutje z užaloščeno rodbino. Naslednji dan smo pokopali vrliga tovariša Ivana Močivnika, čelnika trbovelj. akcij. čete. Globoko čuteča njegova duša s silno čustveno ekspanzijo ni mogla prenesti dejstva, da mu premet njegove mladniške ljubezni ni smel vračati istih čustev. Čutil se je osamljenega in obup ga je dovedel do usodnega dejanja. Bil je eden najboljših članov trboveljske Orjune, zato nas je njegova nenadna in tragična smrt globoko pretresla. Za njim žalujejo tovariši prijatelji in znanci, ki so dobrega mladenčca izredno čislali in ljubili. Njegovo smrt obžalujejo tudi politični nasprotniki, sovražnikov pa blaga duša ni imel.

Tretjo vrzel v naših vrstah je povzročila kruta smrt pri naši šišenski organizaciji. Na takisto tragičen način je končal življenje 19-letni mladenič Rudolf Gustinčič; motivi njegovega dejanja so skrajno idealistične narave.

Šišenska organizacija je priredila pokojniku sijajen pogrebni sprevod, ki ga je vodil predsednik ljubljanske Oblastnega Odbora. Pogreba se je udeležilo 45 članov akcijske čete, zamenik oblastnega čelnika, trije odborniki Oblastnega Odbora, Mestni Odbor Šiška in številni člani in članice ter mnogo Orjuni naloženega občinstva.

Med sviranjem žalnih koračnic železničarske godbe se je pogrebni sprevod pomikal od Sv. Krištofa po Dunajski c., Prešernovi, Miklošičevi in Komenskega ulici vse do Sv. Križa. Na Friškovicu se sprevod — kakor sicer običajno — ni razšel, ampak je pospremil zemске ostanke pokojnika na pokopališče.

Žalni sprevod je po mestu zbudil mnogo pozornosti, ker je knezoškofijski ordinarijat odredil spremstvo duhovnika pokojniku in občinstvo je z začudenjem ugotovilo odsotnost duhovnika ter komentiralo postopanje cerkvenega oblastva, ki nesrečnemu mladeniču niti po smrti ne odpušča obupnega čina. Dospevši na pokopališče smo videli, da se je cerkvena oblast zbal preceđenega slučaja in poslala v zadnjem trenutku duhovnika, ki je potem opravil pogrebne molitve in izvršil pogreb po cerkvenih predpisih. Čez mesto se je sprevod pomikal brez duhovnika in svojcem pokojnika je bilo v tolažbo, da srd naših sovražnikov sega samo do groba.

Šest članov v društvenem kroju, ki so bili častna straža pokojniku ob mrtvaškem odru, je poneslo krsto v cerkev in na pokopališče do groba.

Po opravljenih cerkvenih obredih se je predsednik O. O. s par gor-

ko občutenimi besedami poslovil od tovariša, za šišensko organizacijo pa je umrlu izrekel zadnji pozdrav eden izmed pokojnikovih intimnih prijateljev. Umrl tovariš je bil nameščenec tukajšnje spedijske tvrdke »Balkan« in se je uradno tvrdke v deputaciji udeležilo pogreba ter položilo na krsto umrlega tudi lep venec. Vence so poklonili tudi svojci, članstvo in Mestni Odbor Šiška.

Zvečer se je vršila žalna seja Oblastnega Odbora Orjune, kjer so se poudarjale vrline umrlih članov in izrazilo sožalje svojem in prizadetim organizacijam.

Počivajte v miru, dragi tovariši, v svobodni zemlji. Vaše blage in izmučene duše pa naj zadobe večni počitek v vesoljstvu, kamor ste se vrnili po tako kratkem zemeljskem življenju!

Barva za vse razmnoževalne aparate.

THE REX Co., Ljubljana.

Naš pokret.

Oblastna skupščina Orjune v Beogradu se je vršila 17. t. m. Prisostvovali so tudi delegati Direktorija z g. dr. Korolijem na čelu. Izvoljen je sledeči oblastni odbor:

Predsednik: Ing. Miloš Radojlović; podpredsednik: dr. Ivo Mogorović, inspektor ministrstva; tajnik: Sreta Milojević, univerzitetni asistent; blagajnik: dr. Stanko Šifer, bančni vicedirektor, Odborniki: dr. Grga Andelinović, advokat; vojvoda Ilija Trifunović-Birčanin; Momčilo Sokić, mehanik; Sreta Janošević, carinik; Stojan Vučković, penzion; Milan Živanović, sekretar ministrstva. Namestniki: Svetozar Despotović, šef izvršnega oddelka beograjske občine; Miloš Popović, penzion; Ljubo Cvetković, advokatski pripravnik. Revizijski odbor: Đode Jovanović, sekretar ministrstva; Branislav Stefanović, dijak; Obrad Ačimović, uradnik.

Skupščina je potekla v največjem oduševljenju. Posebno burno so bili pozdravljeni govori preds. direktorija dr. Mirko Korolije in podpreds. direktorija dr. Paška Tomića.

Direktorij Orjune in kralj. vlada.

Beograd, 19. maja. G. Nikola Pašić, predsednik vlade je sprejel v avdienci predsednika Centralnega Odbora Orjune dr. Mirka Korolija in se razgovarjal z njim približno eno uro. Razen tega so bili naši delegati pri g. Svetozaru Pribičeviću, Voju Laziću, Ljubi Jovanoviću in ostalih voditeljih vseh strank.

OBČNI ZBORI.

27. maja izredni občni zbor v Novem mestu, ob 14. uri.

27. maja ustanovni občni zbor Dolnja Lendava.

Dne 21. t. m. se je vršil v Gornji Lendavi ustanovni občni zbor Orjune, katerega se je udeležil delegat Mestne Orjune v Murski Soboti. Izvolil se je definitivni odbor in s tem postavila naša nova straža na naj-

bolji izpostavljeni točki naše države. Gibanje naše ideje na skrajni severni meji naše države bo znala ceniti vsaka naša organizacija in bo vsakemu našemu članu in somišljeniku v spodbudo in zadoščenje. Zivela Orjuna v Gornji Lendavi!

Dne 19. t. m. se je vršil v Rajhenburgu informativni zbor. O našem pokretu in ideologiji je poročal delegat Obl. Odbora Jan. Tonja. Zbor je dobro uspel in se bo v najkrajšem času osnovala naša organizacija v strah vsem nemčurjem pri rudniku, ki zopet povzdiguje grebene.

Občni zbor Orjune v Ormožu. V sredo, dne 16. t. m. zvečer se je vršil v Ormožu ustanovni občni zbor tamkajšnje Orjune. Občni zbor, katerega so se udeležili tudi delegati ptujske in središke Orjune, je bil jako dobro obiskan. Izvolil se je definitivni odbor, ki je takoj pričel z delom in upamo, da bo ormoška Orjuna postala krepka straža naše misli ob Dravi.

Informativni sestanek v St. Janžu na Dravskem polju. V nedeljo, 20. t. m. popoldne je obdržal predsednik mariborske Orjune informativni sestanek v St. Janžu na Dravskem polju, na katerem se je izvolil pripravljajni odbor. Navdušenje, s katerim sprejema St. Janž našo misel, nam daje najboljšo garancijo, da se bo ta Orjuna, ki jo tvorijo izključno sami kmetje, krasno razvijala ter postala ena najmočnejših naših trdnjav.

Nova Orjuna v Slovenskih goricah. Mariborska Orjuna je osnovala pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah novo poverništvo, ki pridno pripravlja teren za prvi informativni sestanek, ki se bo v kratkem vršil.

VSEM ORGANIZACIJAM OR-JUNE V SLOVENIJI.

Pozivljamo vse organizacije ljubljanske oblasti Or-juna, da dne 28. junija, če le mogoče, prirede Vidovdanske proslave. Organizacije, ki ne morejo prirediti proslave, nam morajo naznaniti vzrok.

Obl. odbor.

POZIV AKCIJSKIM ČETAM!

Pozivljamo vse čete ljubljanske Or-june, da se polnočevitno udeležijo zbora, ki se vrši v sredo, dne 30. t. m. ob 18. uri v areni.

Mestni odbor.

Ženska sekcija Or-juna na Ljubljani ima svoje redne seje vsako sredo ob 20. uri v areni.

Vsem organizacijam naznanjamo, da je blago za kroje došlo s Češke in se kroji naročajo pri tvrdki P. Capuder, Vidovdanska c., Ljubljana.

Obl. odbor.

Vsem organizacijam. Dasi dobro poznamo samozatajevalno delo in veliko potrepljivost naših organizacij napram sovražnikom, ponovno apeliramo na vsakogar, da se vselej in povsod izogiba, ako je le mogoče, vsakemu izzivanju naših nasprotnikov. Vsako dejansko žalitev pa so dolžni vsi člani poplačati desetkratno.

Obl. odbor.

Vsem organizacijam javljamo, da je Oblastni odbor radi enotnosti prevzel nabavo praporjev Or-juna. Napise mora vsaka organizacija iz-

Debut v slovenski publicistiki.

Iz podlistka nekega beograjskega lista se je prihitel v našo publicistiko tip, po imenu Fran Erjavec. Krošnje svojega skromnega znanja in gorostasne nevednosti, zabeljeno z avtonomistično tendenco, je prenesel z beograjske čaršije, kjer je kot muha enodnevnica sproti zapadala zasluženi pozabi na slovenski knjižni trg in jo izločal pod mnogobetajočim naslovom: Slovenci. Zemljepisni, zgodovinski, politični, kulturni, gospodarski in socialni pregled. Delo obsega z mottom, predgovorom, navedbo virov in kazalom natančno 260 strani četrtinskega formata.

Pozdravili bi knjigo, če bi imela sploh kako vrednost. Ne vemo pa, komu naj služi ta ponesrečena kompilacija — prava satura laux — nismo si na jasnem, čigavi potrebi naj zadosti, kako vrzel v naši publicistični literaturi naj izpolni. Za ljudstvo ta pregled ni, ker se giblje v preveč splošnih flaskulah; za izobražence ni, ker nikomur ne pove nič novega in se odlikuje po narav-

nost fenomenalni nevednosti; povprečni lajik, ki se je vsaj kolikčak pobavil s temi vprašanji samo mimogrede, pa večinoma ve vse bolje in temeljiteje ko pisec tega dela. Na teh borih 260 straneh je nakopičeno toliko netočnosti pomanjkljivosti in nevedne tendencioznosti, da bi se rabilo pet takih knjig, če bi se hotelo pisca obdelati po zaslužnju.

Za danes se v meritum ne bomo spuščali, ampak bomo začeli z razčlenbo dela ab ovo, ker smo se uverili, da je že v predgovoru samem koren zla, ki daje svoje obilje vsemu delu. Pisec ni samo lajik globoko pod povprečnostjo, temveč celo skrajno nesposoben kompilator vseh virov, ki jih je uporabljal. Kakor rečeno, posvetimo meritorni strani naše prihodnje felitone, danes se omejemo samo na predgovor, ki gleda iz njega pisec Fran Erjavec v vsej svoji veličini in čudoviti spekulativnosti.

Da se debutanta — publicista očni prav, je treba poseči malo nazaj v njegovo najmlajšo preteklost. Kdaj se je začel obožati na suknje našim javnim in kulturnim delavcem, nam je neznano. Kdaj in kako se mu je posrečilo primazati se (samo ta iz-

raz je primeren zanj) med naše kulturne delavce tudi tega ne vemo, znano nam pa je, da je baš ta človek dal povod, da bi odlična kvalifikacija »kulturni delavec« kmalu postala pri nas kvalificirana žalitev. Ima namreč navado ta novečeni publicist, da daje v podpis, razne izjave, ki jih zaposleni in nič hudega sluteči od politike oddaljeni kulturni delavec podpiše, misleč, da bodo ostale in camera caritatis, ki jih pa ta človek obliavi, še predno se je črnilo posušilo in s tem svojo zadevico predstavlj javnosti kot velepomembno zadevo, ki tangira vse narod. Podpisovalci Erjavčevih izjav imajo potem po navadi nehvaležno dolžnost, da branijo take erjavčine javno.

Dva slučaja sta nam že znana, knjiga, ki jo ocenjujemo, je tretji tak slučaj in dokazuje železno metodo Frana Erjavca, po hrbtih kulturnih delavcev priplezati na stališče uglednega javnega in kulturnega delavca. Prvi slučaj: O priliki pogreba Cankarjevega leta Erjavec od enega umetnika in pisatelja do drugega, moleč jim pod nos izjavo z ugotovitvijo, da Tavčar ni izobesil črne zastave za Cankarjem. V po-

grebnem sprevodu stoječ podpiše prvi, sklicujoč se na prvega podpiše drugi tretji in tako vsi do konca. Erjavec hiti takoj v tiskarno in kulturni delavci imajo nepotrebno in neprijetno afero. Erjavec pogoltno vsa očitania in vse gorke besede in sedi dalje v družbi kulturnih delavcev.

Drugi slučaj: O priliki debate o ustavi v skupščini pade v krogu javnih in kulturnih delavcev, ki se jim Erjavec z ginljivo vztrajnostjo in nosorogovo kožo obeča za škrice, beseda, da bi morali javni delavci pokreniti anketo in predlagati nekatere temeljne točke ustave. Kost pograbí Erjavec, skuje famozno izjavo in jo da v podpis, rekoč, da ni namenjena javnosti, ampak, da je samo nekaj spisov oseb, ki bi se po potrebi pozvali na anketo o ustavi. S tem zagotovilom hiti Erjavec v tiskarno in pristavi izjavi svoj podpis, srečen, da ima priliko biti podpisan na istem papirju pod isto izjavo z resnično zaslužnimi možmi. Da pa je svoje stvari gotov, da v podpis izjavo tudi nekaterim osebam, ki po lastnih izjavah nimajo ambicije, pristevati se h kulturnim delavcem. Na ta način si pribori

Erjavec naslov kulturnega delavca. Za njegovo stvar morajo soodgovarjati podpisani, erjavčina se je posrečila na celi črti in se nadaljuje. Trda koža in bornirana brezobraznost, jo ščiti pred vsemi rekriminacijami.

Res incepta porro tractatur. Rufo! Predgovor uvodoma omenjene knjige predstavlja popolnoma konformen slučaj, v bistvu tako frapantno podoben zgoraj opisanima, da človek strmi nad gorostasnim brezobrazjem pisca. Erjavec se v tem predgovoru zahvaljuje nekaterim našim znanim kulturnim in javnim delavcem, ki »so ga podpirali s svojim svetom in dejanjem« pri sestavi tega skrupala. Tvrdka Fran Erjavca se zaveda šibkih strani svojega dela, zato pa postavi na čelo znane osebe, priznane kapacitete ter njih »svete in dejanja«, uverjena, da ga ne bo junaka, ki bi vrget ro-kavico tem možem. Ne njim, ampak tvrdki veljajo te in prihodnje vrstice, ki jih bomo napisali o najnovejšem debutu dičnega Erjavca.

O. K.

(Dalje pril.)

raditi sama. Pozivljamo vse organizacije da nariše prapor.

Oblastni odbor Orjuna za Slovenijo javlja, da je črtal iz imenikov vse člane, ki obiskujejo srednje šole. Apeliramo na višji šolski svet, kakor tudi na profesorske zbornice vseh srednjih šol, naj vzamejo našo izjavo na znanje in naj prenehajo s preganjanjem naših bivših članov srednjih šol.

ORJUNAŠI, PEVCI!

Ustanovila se je pevska sekcija mestne »Orjune« Ljubljana. Dolžnost vsakega pevskega Orjunaša je, da se prikladi v ponedeljek 28. t. m. in v torek 29. t. m. od 6.—7. pri društvenem tajniku.

Pevski zbor mariborske Orjune. Mariborska Orjuna je v sredo, dne 23. t. m. v okvirju kulturne sekcije osnovala svoj mešani pevski zbor, ki prične takoj z vežbanjem. Pevski zbor mariborske Orjune bo važen kulturni činitelj ob naši severni meji, zato mu želimo obilo uspeha.

Izlet mariborske akcijske čete v Pesnico. V ponedeljek popoldne je priredila mariborska akcijska četa skupno s kolesarskim oddelkom izlet v Pesnico. Ker je bil vsled nekih odredb policije, ki je mislila, da se izletom skriva kaj drugega, in za katere je organizacija še pravočasno zaznala, načrt spremenjen, je bila udeležba le mala, vendar pa je bilo razpoloženje dobro in se je ves izlet izvršil v najlepšem redu.

Odgoditev razvilitja prapora mariborske Orjune. Mariborska Orjuna je nameravala dne 3. junija razviti svoj prapor ter ob tej priliki prirediti izlet vseh štajerskih Orjun v Maribor. Ker se dne 2. junija vrši pogreb judenburških žrtev, katerega se udeležijo zastopniki vseh Orjun, je mariborska Orjuna to svoje slavlje odgodila na dan 17. junija; mogoče pa je, da se bo prireditev vsled neugodnega časa sredi meseca odgodila še na poznejši čas. O definitivnih ukrepih bomo vsekakor še pravočasno poročali.

IZKLJUČENI ČLANI.

Na temelju sklepa Mestnega Odbora Orjune Ljubljana z dne 23. maja t. l. so izključeni iz organizacije sledeči člani:

Franjo Sovinc, radi nediscipliniranosti.

Fran Zelenik, ker ob važni priliki ne samo ni nastopil za interese organizacije, temveč jih je s svojimi izjavami oškodoval in s tem kršil članske dolžnosti.

Velik izlet Orjune v Novem Sadu se vrši na Vidovdan. Sodelovalce bodo vse vojvodinske organizacije in delegacije iz vseh krajev. Na prostem bode posvečena zastava, vršila se bode revija čet, nacionalistične konjenice in oklopnih avtomobilov, letel bo tudi »Orjuna«, prvi jugoslovanski avijon brez motorja. Zvečer bo svečanost na vrtu Strelarne.

Ta izlet bode zelo velika nacionalistična manifestacija, kjer se bode pokazala disciplina in moč vojvodinske Orjune.

Novo Orjune v Vojvodini in Slavoniji. Delegati mest. odbora Osijek so ustanovili 13. t. m. mestno Orjuno v Dalju.

V Gložanah je bil velik zbor. Cela vas se je zbrala pred občinsko hišo, da sliši program Orjune. Bratje Slovaki so se v velikem številu vpisali v našo organizacijo.

V Luki je bil 17. t. m. velik zbor Orjune. Prisostvovali so delegati O. O. Novi Sad.

Orjuna na Hrvatskem

V Dugom Selu se je vršil informativni sestanek Orjune dne 13. t. m. Prisostvovali so delegati O. O. iz Zagreba.

Orjuna v Požegi bode osnovana v najkrajšem času. Priglasenih je že mnogo članov.

Razvilitje zastave »Orjuna« v Zemunu. V nedeljo, dne 13. maja je bila na slavnosten način razvita zastava Orjune v Zemunu. Sodelovalo je pri tej svečanosti zelo mnogo patrijotičnega meščanstva iz Zemuna. Zastopane so bile po delegatih tudi sosednje organizacije, posebej Beograd in Pančevo. Zastava je bila posvečena brez duhovnika, ker je »Srna« zagrozila istemu, če bi blagoslovil zastavo. Govorili so na slavnosti: kum zastave dr. Čučković, predsednik Direktorija, dr. Korolija, dalje dr. Tomić, Vidović in

urednik beogradske »Pravde« Sočić, Živeča Orjuna — Zemun!

Posvečenje zastave Orjune v Despot sv. Ivanu je bila velika kulturna manifestacija našega pokreta. Cela vas je prisostvovala ceremoniji in pazljivo poslušala govor predsednika Petrovića, ki je pozival akcijske čete, da hrabro čuvajo zastavo, simbol našega ujedinjenja in svobode. Zvečer je priredil dramatični odsek Orjune zabavo, ki je zelo dobro uspela. Čestitamo lepemu uspehu!

Prva zastava Orjune v Bački je bila razvita 29. aprila, in sicer v St. Bečju. Slavnosti je prisostvovalo mnogobrojno občinstvo in delegati iz Sente. V cerkvi je držal zelo lep govor prota g. Stepanov. Zvečer se je vršil koncert.

OPOZORILO.

Vse naročnike, člane in somišljenike, ki nam potom položnice poštno-čekovnega urada nakažejo kakršenkoli znesek, prosimo, da na položnici označijo kratko, za kaj pošiljajo denar. Prosimo, da se natančno pazi na položnice za upravo lista in na one Oblastnega Odbora. Položnice Orjuna 1 naj se ne uporabljajo več, ker je ta račun v likvidaciji.

Dopisi.

IZ TRBOVELJ.

† IVAN MOČIVNIK.

Žalostna je toplot naša dolžnost, pisati na tem mestu besede v večno slovo Tebi, Ivane dragi. Ne samo, ker Te ne bo nikdar več med nas, ampak žalostna zato, ker bi na tem mestu pisali lahko ravno o Tebi, o sadovih Tvojega požrtvovalnega dela mnogo, mnogo veselega, vzpodbudnega, v zgled nam vsem. S kakšno vzhičenostjo si prihitel k nam, kakor hitro se je bila pojavila naša misel v Trbovljah; s kolikim ognjem mladeniškega navdušenja si se vrget takoj za našo stvar na delo, na najtežje: hodil si od moža do moža in propovedoval naš evanجيل. Govoril si o ciljih našega pokreta, o značajnosti, nesebičnosti, poštenju; in pri tem Ti je žarelo otroško zapužanje iz mladega obraza. In uspeh Tvojega dela ni izostal. Tu si se sredi vzvišenega dela, poslovil od nas. Utihtil si, pevec idealist, tako nepričakovano in za vselej. Blag Ti spomin! Bodi Ti lahka, gruda domača, katero si ljubil tako iskreno, ob katere imenu samem Ti je že vztrepetala duša v ljubezni do nje! Z Bogom, Ivane!

Mestna Orjuna Trbovlje.

Z Vrhniko.

Staroslavni Naupotus je leglo najostudnejšega bratstva klerikalcev in švabskih privraticev. Zavetisce vseh sumljivih tipov je znano katoliško-narodno podjetje J. Jelovškovo. Predzadnje nedeljo so imeli Skoli, ki so se udeležili tamšnjega vadičnega tečaja, priliko slišati, kako katoliško-narodni gospodar Jelovšek v družbi svojih pijanih hlapcev psuje državo in narod, nacionaliste in Sokole. Posebej Orjuna je tej sodnji, stopeni iz vseh vetrov bivše Avstrije, močno na poti. Na njen naslov so letele najostudnejše psovke. Imena Jelovškovih švabskih podreptnikov so nam znana in na temelju okrožnice ministrstva trgovine in industrije v Beogradu, bomo tej družali pokazali na severni meji vrata v Avstrijo, kjer jih ne bo motila cirilica in jugoslovanstvo. Hoče se jim avstrijskih milijonov, jim bomo postregli z njimi, kajti tukajšnje mezde ne dosegajo tako vrtoglavih števk. Dobro gnezdo takim junakom je tudi Vrhniška tovarna konzerv, to znano »nacionalno« podjetje, čigar vodstvo obstoja večinoma iz bivših avstrijskih »Generalstaberev«, ki ne znajo niti našega jezika ter niso naši državljani. V bistvo tega podjetja se bomo še povrnili v tolažbo tem avstrijskim herojem.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Tukajšnje okrajno sodišče pošilja še vedno strankam dvojezične kuverte

z nadpisom: K. k. Bezirksgericht St. Leonhard in Steiermark. C. kr. okrajno sodišče v Sv. Lenartu. Vsakdo lahko uvidi, da s tem ravno sodišče, in sicer obmejno sodišče, ruši državno avtoriteto, da vzgaja in podpira s tem renegatstvo, da je to sodišče zaspalo ujedinenje in da misli, da je še vedno v Avstriji. Vprašamo g. ministra pravde, koliko časa bo še dopustil ta škandal.

Loče. V eni zadnjih števk »Orjune« se je spomnil nekdo tudi na Loče. Onemu dopisu moramo dostaviti še nekaj zanimivosti.

Nemškutarja, ki je po preobratu nekoliko ponehala, se je kmalu opomogla. Po volitvah pa so postali naši nemškutarji naravnost nesramni. Ni zadosti, da jih naš narod trpi in da živijo te pijavke od krvavih žuljev našega naroda. V zahvalo nas zabavajo ti hajlovi z nemškim petjem, tuljenjem in rjevenjem. Popivajo navadno pri mesarju in gostilničarju Walandu. Ta gospod podaljša policijsko uro, če krokajo pri njem nemškutarji, kar po svoji volji, včasih kar celo noč. Radi tega je bil nešteto krat naznanjen, a koncesija mu do sedaj še ni bila odvzeta.

Pred več leti so kupili farani godala za cerkveno godbo. Kapelnik, nemškutarski organist Saller (reci Zalar) si s svojimi muzikanti prisvaja to godbo kot nemškutarsko lastnino. Dne prvega maja je ta godba igrala in žrla v kleti pri g. Walandu. Popoldne pa se je nadaljevalo praznovanje pri že znanem nemškutaru Ersichu, ki je družbo zabaval s svojimi neumnostmi. (Pravijo, da če le usta odpre, zine kako neumnost). Da je bila družba popolnejša, se ji je priključilo tudi nekaj gospodičen in zdravnik g. Lauter, ki kupuje s slovenskimi žulji kar cele vinograde.

Ko je bila družba že na dovoli visoki stopnji alkoholega razpoloženja, se je spravila celo na mino-ldoče učitelje in jih hotela pretensti s kofli. Najbolj je razgrajal kapelnik in organist Saller.

Nemško tuljenje se je nadaljevalo pozno v noč. Pošteni ljudje niso mogli niti spati in marsikdo je premišljeval kje so orožniki, da ne slišijo vsega tega.

Malo potrpljenja nemškutarska gospoda! Orjuna vas bode že naučila, kako se imajo vesti tuje rojci v Jugoslaviji.

Čevlje kupujte od domačih tovarn tvrde Peter Kozine & Co. z znanim »Peko«, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na drobno in na debelo Ljubljana, Breg 20 in podružnica Aleksandrova c. 1.

ZRNA.

= Murska Sobota. »Našemu Domu« št. 7. v odgovor.

Na Vaš neskladni članek »Orjuni v M. Soboti«, podpisan od dveh pomembnih črk A. — S. skladen odgovor:

Prvi ricinus dobi AsinuS. = W L' ESERCITO!

Profesor V. Bandelj, vodja slovenskih fašistov v Gorici, ki ga njegovi fašistovski kolegi že imenujejo Bandelli, je izdal iz ljubezni do naših fantov »priročno knjigo za slovenske vojsake v Italiji«. Knjiga ima tri dele: Slovnico italiskega jezika, vojaški poduk in slovarček. V drugem delu je najznamenitejše to, kaj se morajo slovenski vojsaki učiti o italijanski vojski. Med drugim odstavek »O fanteriji«:

Italijanska pehota je najhrabrejša na svetu. Italijanski fanterijski polki izhajajo od starih piemonteskikh pehotnih polkov.

Isti so se vedno junaško bili v vojnah proti Avstriji za italijansko neodvisnost (1848. do 1866.);

v afrikanski vojni za osvobodjenje Eritreje (1896.);

v italijanski - turški vojni za osvojitve Libije (1911.—1913.);

v veliki svetovni vojni (1915. do 1918.) v kateri so se pokrili s slavo i vzbudili občudovanje vsega civiliziranega sveta.

Slovenskim vojakom v Italiji mora nehoti prihajati na misel, da je to šaljiva knjiga za kratek čas.

Imena: Novara, Custozza, Vis, Adua, Soške bitke in posebej slavni »Caporetto« so res sijajni dokazi junaštva, s katerim so se pokrili potomci starih Piemontezov v občudovanje celega sveta. Dobro bi bilo,

da pošlje Bandelj to knjigo nasledniku Menelika in maršalu Fochu na vpogled.

S to začimbo si morajo naši fantje beliti svojo »minestro«!

Meša se j.m. . . O priliki prihoda Direktorija Orjune dr. Mirka Karoli je v Beogradu prinesel sarajevske »Večene Novosti« sedeči izvirni brzojav: Beograd, 5. maja. Jutri pride v Beograd madžarski grof Karoly s svojim štabom. Orjuna mu pripravljajo slavnosten sprejem.

Ko so hoteli naši člani prisostvovati koncertu »Männergesangsverein« v Ptuj, je policijski komisar g. Knez zahteval, da člani puste parlice v garderobi ali pa na policiji. Tega seveda ni zahteval od Svabov in poturic. Brez komentarja.

Pripovedujejo, da se je v Ptuj osnoval nov verifikacijski odbor, ki deluje skrajno neparlamentarno. Protestiramo!

Po obravnavi dr. Reisman-Zebot, Reisman in Zebot sta — že bot. Tudi drugi tovariši, ki jih je Zebot žalil, bodo kmalu lepo po vrsti ugotovili: z Zebotom smo — že bot!

DOBRE JEDI SE VSAK VESELI.

Zato kupujte »PEKATETE«. So najcenejše, ker se zelo nakuhajo.

Razne vesti.

Skrajna surovost. Pred nekaj dnevi je tolpa surovežev napadla starega borca za svobodo in bojnege tovariša blagopokojnega kralja osvoboditelja Petra Mrkonjića g. Tomana in mu strgala naš znak. Posebno junaško se je pri tem napadu obnašal iur. Ivo Santic. Ti junaki vedno v tolpah napadajo poedine naše člane, in sicer samo dame, starčke in mladeniče. Javnost naj sodi, če smo opravičeni take surove napade zavrniti.

»Tolovajstva Orjune«. Naše klerikalno časopisje, predvsem seveda »Straža«, »Slovenec«, »Slovenski gospodar«, pa tudi socialistična »Volksstimme« in včasih mali »Napredek«, prinaša dan za dnem krvava poročila o »tolovajstvih Orjune«. Zadnje dni poročajo ti listi z vseh strani o raznih napadih Orjune na »otroke, starčke, žene« itd. Vse te vesti so seveda ali docela zlagane ali pa skrajno potvorne. V Mariboru so te dni zapeljani klerikalni backi napadli in težko ranili nekega našega člana, »Straža« in »Slovenec« pa sta poročala, da so Orjunci napadli »otroke in ženske«. V Studencih pri Mariboru so Nemci pretepli nekega rojaka Hrvata, ti listi pa so poročali, da so ga pretepli Orjunaši, iz vsakega poboja med pijanci napravijo ti listi pretep Orjune. Mi vemo prav dobro, kaj zasledujejo ti listi s tem pisarjenjem, vemo pa tudi, da ne bodo uspeli. Na našem pohodu nas ne bodo zadržali. Laž še nikoli ni obrodila dobrega sadu, tudi klerikalna ga ne bo, četudi bi bila blagoslovljena od samega papeža. Izbruhli klerikalnega časopisja so znamenje bližajočega se konca ter so nam najboljša garancija, da zmagujemo. V svojem mrzličnem strahu vidijo dan za dnem pred seboj eno samo strašno pošast — Orjuno! Zato pišejo samo o Orjuni. Pogodili so pravo — samo Orjuna je tista, ki bo pokončala »klerikalnega zmaja«. Le pišite naprej klerikalni mazači, mi se smejemo vašemu onemogliemu besu, vašemu mrzličnemu strahu in smejali se bomo toliko časa, da vam bodo sklepali zobje in se vam bodo lasje ježili. Takrat pa pride vaša ura, ura vaše sodbe.

ZVEZI INDUSTRIJALCEV V POSREDOVANJE.

Tvrdba »Indus« d. d., prej Karl Pollak v Ljubljani, Sv. Petra cesta 68, je dne 15. maja 1923 odslovila 7 uradniških moči, in sicer 4 moške in 3 ženske.

Moški: Rebolj Martin, Črček Drago, Šolar Herman, dr. A. Gordijenko.

Ženske: Zor Pavla, Tanko Fani, Sepič Antonija.

Navedeni jalov vzrok: redukcija uradništva.

Celo odpoved je insceniral znani dr. Megler, solastnik tovarne in predsednik Orlovске zveze. Kako dela ta gospod z uradništvom in delavstvom glede plače in dela, povedo lahko stotine prič v in izven tovarne. Kdor se slepo ne pokori njegovim naziranjem tudi na političnem

polju izven tovarne, pade pri njem v popolno nemilost. Navedena »Solar« in »Črček« sta znana kot prava »Sokola« in tudi Rebolj se politično ne sklada z naziranjem imenovanega gospoda, G. dr. A. Gordijenko je Rus.

To je pravi vzrok odpovedi.

Če se reducira uradništvo, se mora v prvi vrsti odsloviti tujce — Nemce. V tovarniški pisarni sedita dva brata Willi in Guido Schwaab, pristna Nemca, češkoslovaška državljana, ki ne znata ne češko, ne slovensko. Tretji uradnik-Nemec je Avgustin Gree, po rodu češki Nemec, ki sploh ne zna slovensko, niti češko. Ta je pristojen na Dunaj. Vsi trije so pa seveda ljubljenci gospoda dr. Meglerja ter zato nenadomestljivi. Kakor da ne bi imeli Slovenci dovolj pisarniških oziroma knjigovodskih uradnikov.

V interesu vsega odslovljenega uradništva in v prvi vrsti, da zatreemo zasmeh švabov, prosimo, da Zveza industrijalcev odločno zahteva od tvrde »Indus«, da takoj odslovi imenovane uradnike-Nemce.

Obenem naj se zahteva od tvrde, da nikakor ne sme sprejeti novih uradnikov, namesto odpuščenih, ker, če je vzrok redukcija uradnikov utemeljen, se ne sme obljubljati službe novincem, kakor je to danes storil g. dr. Megler.

Or. lu. na.

PRENOS JUDENBURŠKIH ŽRTEV.

Ob tej priliki se nehote spominjamo vseh onih avstrijskih priganjačev, ki so ne samo iz službenih ozirov, temveč tudi iz lastnega nagiba s podvojeno silo pomagali greniti usodo slovenskih fantov bivšega 17. pešpolka. Še žalostnejše pa je dejstvo, da so dotični priganjači po nepotrebnem služili svoje lastne brate.

Med temi priganjači je bil tudi bivši kapetan 17. pešpolka in sedanjí žandarmerijski major v Ljubljani g. Schmidt, kateremu je bila že samo slovenska beseda zločin. Prepovedal je n. pr. vojakom pri raportu izražati svoje želje v materinskem, to je v slovenskem jeziku, dajati se bilo v avstrijski armadi dovoljeno vojakom, ki niso znali nemški, svoje zadeve prednašati v materinskem jeziku. In marsikateri izmed trpinov je moral zato v Judenburgu viseti privezan ob deblo. Bivši kapetan Schmidt je tako privezan hladnokrvno zaukazal. Postrežemo lahko še s hujšimi podatki.

Vse vojake, ki so služili pod poveljstvom kapetana Schmidta v Judenburgu ter občutili njegovo okrutnost, pozivamo, da nam pošljejo svoje naslove.

Gospodu majorju Schmidtu pa prepovedujemo, da bi se med drugimi oficirji naše vojske udeležil svečanosti prenosa Judenburških žrtev, ker bi s tem skrunil njih spomin.

Zaščitite naše delavstvo pred importom tujcev! Že opetovano smo v našem listu naštevali lumparije, ki se dogajajo na račun našega domačega delavstva. Sedaj doznavamo o novem slučaju iz Brezna ob Dravi. Tamkajšnji nemški lesni trgovec Franz Germuth je te dni odpustil dva domača delavca, sprel na dva tujca — rudarja iz Avstrije. Radovedni smo, če okrajno glavarstvo sploh ve za to? Mi bomo zadevo zasledovali in v slučaju potrebe ukrenili potrebne korake.

J. Mahorko, družba z o. z. za razpečevanje mineralnooljnih in kemikalnih izdelkov, centrala Maribor, telefon št. 153, razpošilja pod to lepo slovensko firmo nemške račune in nemške dopise, na katere pritise ob koncu nemški žig: »J. Mahorko, Gesellschaft m. b. H. etc.« Priporočamo bratski mariborski Orjuni, da si bližje ogleda to »slovensko« firmo.

Odkod toliko nemških glasov pri zadnjih volitvah na Štajerskem? Štajerskim Nemcem je čudovito zrastle greben po zadnjih volitvah, ki so izkazale skoraj 6000 nemških glasov za nje. Če pregledujemo volilne izide po raznih občinah, se pride do zaključka, da so v občinah, kjer ni Nemcev, pač pa so nemška posestva, osobito velenosestva glasovali slovenski uprližbeni in kmetijski delavci pod pritiskom in nemške gospodarje! Najmanje polovica za Nemce oddanih glasov je oddanih s strani slovenskega ljudstva. Dve šestini je Nemcem naklonjenih

(recte nemčurskih) in ena šestina je pravih nemških glasov. Nemci večinoma gospodarsko izkoriščajo slovenski domači živeli; na vseh dobro plačanih mestih sedijo privandri Nemci in nemčurji. Samo v mestih in po industrijah, temveč tudi po kmetih na posestvih se bo moralo začeti čistiti in ščititi domači narodni živeli!

S čim so klerikalci agitirali v obmejnih krajih in med železničarji pred volitvami. Od več strani se čuje, da so Korošče agitatorji agitirali med obmejnimi prebivalstvom in železničarji z obljubo da bo Korošec skušal delovati na to, da se velik del Spodnje Štajerske zopet priključi blaženi Avstriji, češ, da se tam vsem bolje godi kakor v Jugoslaviji. Seveda je še marsikdo na led; kakor ne bomo doživeli znižanja davkov. Koroščeve avtonomije in premestitve naših fantov v naše kraje in drugih obljub ljudskih osrečevalcev ter zastupljenosti slovenskega življa na deželi, ravno tako si zastoj vzbujajo up na Avstrijo zapeljani volilci obmejnih krajev! Vse one pa, ki so s takimi sredstvi agitirali za volitve, se naj imenoma navede po vseh jugoslovansko in državno čutečih listih, da jih javnost spozna!

Ostanki tlačništva med našim narodom. Kje jih najdemo? Na mnogih veleposestvih Štajerske in Prekmurja, kjer izmoggava ohola nemška gospoda slovenskega domačina. Evo vam vzgleda: Vsi nižji usluž-

benci in viničarji nemškega veleposestnika Pongratza v Dornavi pri Ptuj morajo gospodu in njegovemu mladoletnemu sinčku poljubljati roke ter se mu gologlavi klanjati do tal. Gotovo je treba, da je službojemalec do gotove meje pokoren gospodarju, a takih znakov srednjeveškega suženjstva ni treba še danes med svobodnim jugoslovanskim narodom, posebno ko omenjeni gospod svoje delavce sramotno slabo plačuje. Rdečica sramu te obliva, ko slišiš okoliške kmete in kmetijske delavce omenjenega gospoda nagovarjati z »gnadljivi gospod«. Ali jim ni znano, da spada gospod Pongratz med najzagrizenejši Nemce, ki so do zadnjega upali in še upajo, da se vrnejo v naročje Slovanom sovražne Avstrije? Gospodom, ki skrbijo za svoje stalne uslužbence pod vso kritiko, gospodom, ki sramotno plačujejo delo slovenskega trpina-delavca, gospodom, ki so skušali s tihotapstvom oškodovati našo, z našo krvjo ustanovljeno domovino gospodom, ki še danes podpirajo nemški živeli in na tihem nemško, rajhovsko propagando, ne gre naslov: »gnadljivi gospod«. Še manje pa, da takim poljubljajo roke pri težkem, a slabo plačanem delu osivele kmetijski delavci. To je kulturni škandal sedanjega stoletja! Kmetstvo ljudstvo, ali Te ni krvava svetovna vojna dovolj spametovala in Ti odprla oči, da na tako nečasten način čistiš zastopnika krivcev te vojne! Čudno se pa nam tudi

vidi, da višje oblasti gredo temu »gnadljivemu gospodu« povsod na roko na škodo okoliškemu kmetijskemu stanu.

Poglavje o zavednosti. V Gradcu je precejšnja garnizija »Volkswehra«, kateri se rekrutira skoro do 50% iz Slovencev. Ta izmeček sestoji iz delomrznih ljudi — mnogo, mnogo je pa med njimi dezertierjev izdajic, ki so jo pobrisali čez mejo vsled klerikalno - komunistične propagande. Sedaj čakajo, da se vrnejo — ko nastopi v Sloveniji ata-nomija. Mi te sramote ne bi omenjali — ako se ne bi »Slovenec« pred nekaj dnevi širokoustil o neki slovenski zavednosti. Da zavedni so Slovenci — ampak samo tisti, ki so bili že pred vojno — in na tem nima »Slovenec« in njegova stranka nobene zasluge, nasprotno, oni so ubili v našem narodu čut narodnosti tako temeljito, da je vedel samo, da je Avstrijec, Kranjec ali Štajerc. In danes? Volk dlako menja — navade pa ne!

Zanimivosti iz Maribora. Spedijska tvrdka Blum & Popper je čisto nemško-židovsko podjetje. Za carinskega posredovalca ima nekega Dunajčana Summererja, ki ne zna niti besedice slovenski; carinski in železnični uradniki morajo zavoljo njega govoriti z njim nemški. Istotam je v službi sin postajenačelnika v Lipnici Böhmi, za domačine pa tvrdka nima mesta.

Pred kratkim je dobil carinsko posredništvo neki Klippstädter, trd

Švaba, njegovo osebje sestoji iz enega Slovence in enega nemčurja. Naravno, da niti slednji niti njegov gospodar ne znata besedice slovenski.

Restavratore na glavnem kolo-dvoru je še vedno Nemec Stickler, ki jemlje pivo samo od Götza. Kdor zahteva pivo delniške pivovarne iz Laškega, ga ne dobi, ker je Stickler opustil to pivo, ki mu je preveč slovensko.

Na postaji Maribor glav. kol. se tudi še ni prevedlo temeljito čiščenje. Ostalo je mnogo nemčurskega osebja. Našega jezika nista zmožna Kurth pri brzovozni in Armbruster pri tovorni predaji, slednjega rodbina je popolnoma nemškutarska. Dasi imata že polno službeno dobo za seboj, jih direkcija ne pošlje v pokoj. Dve postajni blagajni imata tudi dva uradnika, ki sicer nista ofenzivna nemčurja, ki pa svoji rodbini vzgajata v nemškem duhu, sta to Opelka in Mlaker.

Pragersko. Tukajšnji brzovozni mojster Kropivnicki je rodom Poljak, toda zagrizen nemškutar; rodbina ima čisto nemško. Pravi, da je škoda, ako se otroci v šoli uče mrtvega (slovenskega!) jezika, ki na celim svetu nikjer ne prihaja v poštev. Ta nemčur je postal izvanrednim potom adjunkt, Slovenci, med njimi znani narodnjak in podpredsednik »Zveze jugoslovanskih železničarjev«, Davorin Perme, so pa še vedno poduradniki!

Listnica uredništva.

Izjava uredništva. V eni zadnjih številkih smo prinesli članek »Iz Kraša«, v katerem smo obelodanili napad na g. kapetana Ukmarja. Izjavljamo prostovoljno, da smo naseli grdi mistifikaciji, ki izvira iz osebne mržnje dopisnika do g. Ukmarja. Navedena dejstva so neresnična in obžalujemo, da smo žalili uglednega moža.

Lastnik inž. F. Kranjec.
Odgovorni urednik Vi. J. Galzina

AKADEMIK ORJUNAŠ

kateremu je vsled pomanjkanja gmočnih sredstev ogrožena obstojenost se obrača tem potom na vse premožnejše člane Or-ju-na za blagohotno posojilo od 2000—3000 Din. Blagohotne ponudbesprejema upr. »Orjunaš«.

Priporočamo za nakup

pisarniških in šolskih potrebščin trdno

M. TIČAR

Ljubljana, 2-2
Šteburgova ulica šte. 1
in Sv. Petra cesta.

Mestna Or. Ju. Na. Trbovlje, vrši tem potom žalostno dolžnost, da javlja tužno vest o nenadni smrti nje vzornega četaika

Ivana Močivnika

ki je dne 22. maja preminul.

Pogreb nepozabnega se je vršil dne 24. maja na pokopališču pri Sv. Križu v Ljubljani.

Trbovlje, dne 27. maja 1923.

OR. JU. NA. v šiški naznanja žalostno vest, da je tovariš

Rudolf Gustinčič

uradnik »Balkana«, d. d. za mednarod. Transporte v Ljubljani

v torek, dne 22. maja ob 2. uri nenadoma preminul.

Pogreb nepozabnega tovariša se je vršil v četrtek 24. maja ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Križu na pokopališču k Sv. Križu.

Ohranimo vrlému tovarišu trajen spomin!

V Ljubljani, dne 27. maja 1923.

Stegú in drugi

kom. družba za strojno in električno industrijo.

Pisarna v palači Ljubljanske kreditne banke Dunajska c. 1b, III. nadstr.

Postavlja:

kompletne naprave modernih žag ter naprave za sušenje lesa.

Dobavlja in montira:

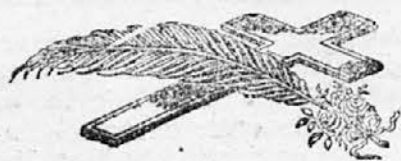
vse stroje za lesno obdelavo.

Ing. dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjen stavbeni inženir in mestni stavbenik

Ljubljana, Mirje št. 11.

Izvršuje in projektira vsakovrstne visoke zgradbe, vodne zgradbe, železobetonske stavbe itd.

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš nepozabni soprog, oče, brat in stric

GUSTAV PIRC

po težki živčni bolezni v starosti 62 let preminul. Pogreb blagopokojnika bo v soboto, dne 26. t. m. ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališču v Srednjo vas v Bohinju.

BOHINJ, dne 25. maja 1923.

Žalujoča rodbina Pirc.

Inserirajte v „ORJUNI“!

Oblastni odbor Or. Ju. Na. za Slovenijo v Ljubljani, naznanja tužno vest, da je neprizanesljiva smrt ugrabila pretekli teden trojico naših zvestih članov

Ivana Zamljena član Or. Ju. Na. Ljubljana
Rudolfa Gustinčiča član in odbornik Or. Ju. Na. Šiška
Ivana Močivnika četnik Or. Ju. Na. Trbovlje

Vsem sorodnikom, znanem, prijateljem in Or. Ju. Na. Ljubljana, Šiška, Trbovlje izražamo naše sožalje. Članom Or. Ju. Na. jih priporočamo v trajen spomin.

Bodi jim lahka domača zemlja.

V Ljubljani, dne 27. maja 1923.

Obl. odbor Or. Ju. Na.
za Slovenijo v Ljubljani.

Avtomobile
kolesa, motorje,
pnevmatiko vseh
vrst, olje, bencin in
druge potrebščine
ima vedno v zalogi

F. Florjančič
LJUBLJANA

MODNA TRGOVINA
A. ŠINKOVIC
NASL. K. SOSS

LJUBLJANA
Mestni trg 10.
CENE ZMERNE!!

Autogaraža
AUTODELAVNICA

A. Thaler
LJUBLJANA
GLINCE 37.

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI

je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega. Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. — Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. — Društvo in knjige v malih in tudi največjih nakladah. — Časopise, revije in mladinske liste.

Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov. Lastna tiskarna šolskih zvezkov. Šolski zvezki za osnovne šole in srednje šole. Risanke, dnevniki in beležnice.

Telefon int. št. 247.

Glavna zaloga cigaretnega papirja „ABADIE“

Papir en gros.

Vse vrste ovojne, konceptne, pisemskega ter barvastega Couleur-papirja ima vedno v zalogi po najnižji ceni.

A. LAMPRET

Krakov trg št. 10.

Telefon int. št. 247.

Otroški vozički!

več vrst. DVOKOLESA raznih modelov, najnovejši motorčki ameriškega tipa „EVANS“. Velika zaloga pneumatike in delov po najnižji ceni. Sprejemamo tudi vsa popravila, emailiranje in ponikanje. — „TRIBUNA“ F. B. L. tovarne dvokoles in otroških vozičkov v Ljubljani, Karlovska cesta 4.

Manufaktura — Moda — Konfekcija

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA, Dvorni trg št. 3

v zalogi specialno angleško i češko sukno, vseh vrst obleke, usnjeni suknjiči, dežni plašči, pelerine, zimniki, raglani etc.

Izdelava oblek v lastnem modernem salonu.

Ako kašljate je edino sredstvo proti prehlajenju

PEKTO

kateri sigurno pomaga

„ADRIJA“

drogerija in foto-manufaktura

B. Čvančara, Ljubljana.

Parfums - Driay - Paris

Ing. V. NIKOLIC

Kraljevski dvorski liferant

LJUBLJANA - MOSTE

Telefon št. 532.

A. & E. Skaberne

Ljubljana

MANUFAKTURA

in

MODA

Na debelo in drabno.

Restavracija klet in kavarna

ZVEZDA

vsak večer

KONCERT

v kleti in kavarni.

Za obilen obisk se sl. občinstvu priporočata

Fran in Roza Krapež.

MANUFAKTURNA VELETRGOVINA

HEDŽET & KORITNIK

LJUBLJANA

FRANČIŠKANSKA ULICA 4

BRZOKAVI: HEDŽET

TELEFON 75

Pooblaščen dobavitelj OR. JU. NA.

Peter Capuder

trgovina

s sokolskimi potrebščinami

Ljubljana

Vidovdanska cesta 2.

Načrtujem vsem Or. Ju. Na., da je dospelo sukno za kroje.

Pooblaščen dobavitelj OR. JU. NA.

Te znamke čevlji so najboljši! Zahlevajte povsod.

VARSTVENA ZNAMKA

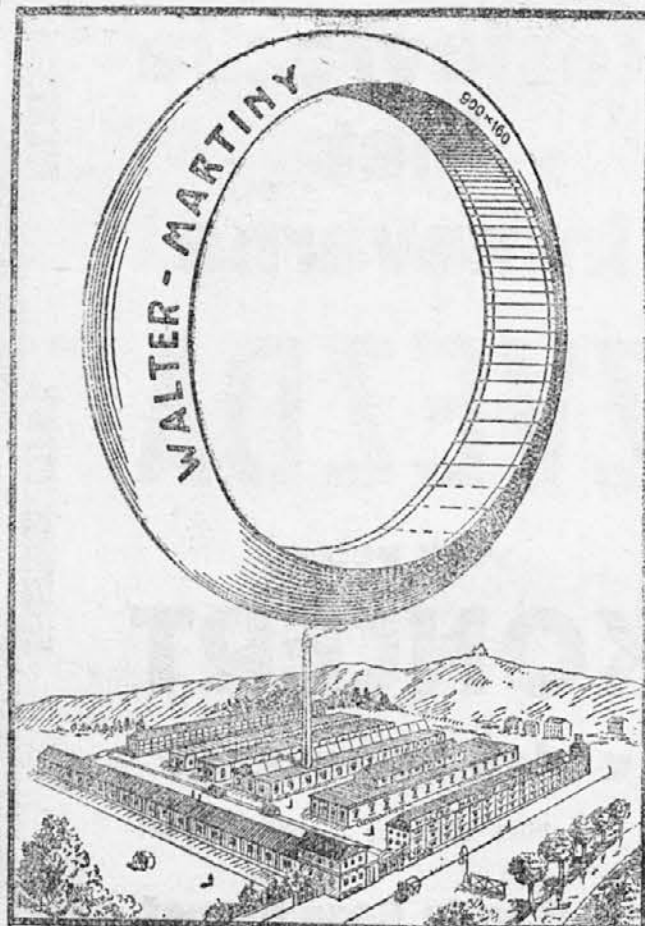
PETER KOZINA & KO.
TVORNICE ČEVLIJEV V TRŽIČU, SLOVENIJA
CENTRALA V LJUBLJANI BREG št. 20

ZAOREB *Stilke* BEOGRAD
Maličeva ul. 13. Balkanska 13.

LJUBLJANA, Mestni trg 5

O. BERNATOVIČ

KONFEKCIJSKA TRGOVINA

„SVETLA“

Telefon štev. 588. d. d. LJUBLJANA

CENTRALA: RIMSKA CESTA ŠTEV. 2 HILŠERJEVA ULICA ŠTEV. 5

PODRUŽNICE: DUNAJSKA CESTA ŠTEV. 20 MESTNI TRG ŠTEV. 25

MARIBOR ZAGREB BEOGRAD

Tovarniška zaloga polnogumijastih obročev, pnevmatika in vsake vrste tehniških gumijevih cevi, auto-delov in vsakovrstnega auto-materijala.

NA RAZPOLAGO STISKALNICA za montiranje polnogumijastih obročev.

VELIKA ZALOGA ELEKTRO-MATERIJALA.

Zastopstvo svetovnih tovarn. Solidna in točna postrežba. Cene brez konkurence.

MERAKL

boje, barve, lak, kit,

email, čopiči

najboljše kakovosti nudi

Medić, Rakovec, Zankl, d. z. o. z.

Maribor, Ljubljana, Novisad, podružnica. centrala. podružnica.

Carinsko - Posredniški - Bureaux
Uvoz GROM Izvoz
Centrala Ljubljana Kolodv. ulica 41.

Podružnice:
Zagreb, Maribor,
Jesenice, Boh. Bistrica,
Čakovec, Rakov.

Zobna pasta
„Aikadont“
Ustna voda

CHARLES PRINC

Poštni predal 124.

Manufakturno blago na debelo.

LJUBLJANA,
MIKLOŠEVA C. 36.

Priporoča se restavracija na glavnem kolodvoru v Ljubljani

Z francosko

MICHELIN Cable

vozi jo vsi poznavalci auto-pnevmatike.

Zakaj? Ker se vozi z njo najsigurneje in stane na kilometer najceneje. Zahtevajte cenik
Stock Jugo-auto, d. z. o. z., LJUBLJANA, Dunajska c. 36.

KUVERTA

d. z. o. z.

konfekcijska tvornica

LJUBLJANA, VOŽARSKI POT 1

TVORNICA KUVERT

IMA VEDNO V ZALOGI IN IZDELUJE
PO NAROČILU VSE VRSTE KUVERT

!! NA ŽELJO POŠLJEMO VZORCE !!

Gradbeno podjetje

ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ul. 24

se priporoča za vsa v to stroko

spadajoča dela.